

Aan de Minister OCW via internetconsultatie

Leiden, 15-9-2023

Onderwerp: Reactie Stichting Leiden Bio Science Park wetsvoorstel internationalisering in balans

Geachte minister,

Namens de stichting Leiden Bio Science park stuur ik u hierbij onze reactie op het *wetsvoorstel internationalisering in balans*.

Introductie

De Stichting Leiden Bioscience Park zet zich nauwe samenwerking met onderwijsinstellingen, gemeenten, private en publieke partners in voor de positionering en ontwikkeling van het Biosciencepark als innovatiedistrict.

Het Leiden BioScience Park (LBSP) is een belangrijke groeimotor voor de economie van Leiden, Zuid-Holland en Nederland. Dagelijks werken er ruim 21.000 professionals. Het is daarmee met afstand het grootste cluster van Life Sciences & Health (LSH)-bedrijven in Nederland (>400), en een van de grotere in Europa. Samen met kennisinstellingen werken bedrijven en publieke organisaties op het LBSP aan de ontwikkeling en productie van therapieën, geneesmiddelen en vaccins, zoals het coronavaccin van Janssen.

Daarmee hebben de innovaties en ontwikkelingen op het LBSP impact op de gezondheid van mensen over de gehele wereld. Het LBSP is een unieke campus, waar ruim 30.000 studenten studeren in het mbo, hbo en wo. De aanwezigheid van de gehele keten van relevante opleidingen, nascholing en trainingen op het LBSP, heeft een grote aantrekkingskracht op (inter) nationale organisaties die op zoek zijn naar talent dat via onderwijs en onderzoek intensief betrokken is bij wat er op het park gebeurt. Steeds meer bedrijven willen zich op het LBSP vestigen en gevestigde bedrijven willen uitbreiden.

Vraag naar talent

Het LBSP groeit de komende jaren zeer sterk verder met naar verwachting 27.000 tot 30.000 arbeidsplaatsen in 2027, voornamelijk voor LSH professionals. Zo blijkt uit onderzoek dat is uitgevoerd in opdracht van de hogeschool Leiden en de stichting LBSP. De toekomstige vraag en aanbod zijn onderzocht uiteengezet in de [Human Capital Agenda 'zonder talent geen groei'](#). Waar het nu al lastig is de vraag bij te benen blijkt uit het rapport dat het aanbod zonder serieuze en structurele extra inspanningen niet aan de toekomstige vraag zal kunnen voldoen. In het rapport worden diverse oplossingsrichtingen aangegeven en zijn uiteindelijk zes concrete actielijnen geformuleerd. Actielijn 4 onderstreept het belang van internationaal talent voor het LBSP.

Voor het LBSP, de Leidse regio en de LSH sector is het aantrekken en behouden van Internationaal talent van essentieel belang, de LSH sector kent een groot aandeel aan internationale kenniswerkers ten opzichte van andere sectoren. [Recente gegevens van het CBS](#) (13-9-2023) laten zien dat een groot deel van internationale afgestudeerden in Nederland blijft om te werken. Over alle studierichtingen is dat 32%, echter wanneer naar studierichtingen gekeken wordt met relevantie voor de LSH sector zien we een nog sterkere retentie: (informatica 47%, techniek, industrie en bouwkunde 45%, wiskunde & natuurwetenschappen 31%). Ook studeren in technische richtingen per jaar meer internationale studenten (16%) af dan niet-internationale studenten (9%). Nog los van het feit dat internationale

studenten door. Deze cijfers maken duidelijk dat de bijdrage van internationale studenten aan de sector enorm belangrijk is.

Taal

Gezien het internationale karakter, vakjargon, vakliteratuur en internationale kwaliteitsstandaarden zoals bijvoorbeeld GMP is de voertaal binnen het bedrijfsleven in de LSH sector veelal Engels. Dit maakt dat ook voor niet-internationale studenten Engelstalig onderwijs noodzakelijk is. Desalniettemin is het belangrijk de integratie van internationale studenten te bevorderen door bevordering van het aanbod van Nederlandse taal & cultuur. Uiteindelijk draagt dit bij aan een sterkere worteling van internationale studenten in de maatschappij en een nog hogere retentie.

De in het wetsvoorstel opgenomen verplichting voor onderwijsinstellingen tot het bevorderen van de Nederlandse taalvaardigheid heeft in de huidige vorm echter verstrekkende gevolgen voor de curricula die op diverse punten daardoor onuitvoerbaar zullen zijn. De verplichting heeft bijvoorbeeld tot gevolg dat andere onderdelen uit het curriculum voor internationale studenten plaats moeten maken voor Nederlands met een negatief gevolg op de onderwijskwaliteit. Het zou beter zijn een sterk aanbod te creëren van extra curriculaire activiteiten gericht op Nederlandse taal en cultuur en deelname onder internationale studenten actief te stimuleren.

Gezien de toenemende behoefte van LSH professionals op MBO niveau ([HCA 'zonder talent geen groei' hoofdstuk 2.2](#)) is de omkeerregeling MBO een goede tool om meer internationale studenten toegang te verschaffen tot relevante opleidingen. Het is echter de vraag dit betekent voor de uitvoerbaarheid door MBO onderwijsinstellingen, dit zal dan ook goed onderzocht moeten worden.

Aanbevelingen

De zorgen over instroom van internationale studenten en verzadiging van het onderwijssysteem zijn reële zorgen. Het creëren van tools om hierin regie te voeren is dan ook wenselijk en dit wetsvoorstel biedt een goede eerste opzet om hierin een betere balans aan te brengen. Het is voor het goed functioneren van de arbeidsmarkt echter essentieel dat er ruime mogelijkheden zijn tot maatwerk op sectoraal en regionaal niveau. Daarnaast zal in samenwerking met onderwijsinstellingen goed moeten worden gekeken naar de uitvoerbaarheid op het gebied van curriculum en taaleisen. Ons advies is dan ook deze punten in overweging te nemen bij een verdere aanpassing van het wetsvoorstel

Hoogachtend,

Thijs Remijn
Kwartiermaker/Projectleider Human Capital Agenda LBSP
Stichting Leiden Bio Science Park